

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE KITÜNTETÉSI SZABÁLYZATA

I. A PSZ-kitüntetések típusai

Eötvös József-émlékérem kitüntetését 1992-ben alapította a PSZ (amikor az OM soknak tartotta és megszüntette az ágazat korábbi kitüntéseit), mindenekelőtt azért, hogy a hosszú ideig eredményesen dolgozó tisztségviselőket elismerhessük. Ez különösen fontos, mert a szakszervezeti munka nem hálás feladat. Gyakran csak elmarasztalást, kritikát kapnak érte tisztségviselőink, hiszen a kiüzdött eredmények leginkább csak részsikerek, olykor bizonyos szempontból kudarcok is, többnyire a jól végzett tevékenység ellenére. A PSZ-tisztségviselők munkájának figyelemmel kísérése tehát nemcsak a segítségnyújtás, a képzés, az esetleges kritika megfogalmazása miatt, hanem a kitüntetések, elismerések szempontjából is fontos. Különösen az intézményekben dolgozó tisztségviselőkre kell tekintettel lennünk, hiszen munkájuk során ők tartják a mindennapi kapcsolatot a tagsággal, sok tekintetben rajtuk múlik a tagszervezés eredményessége is.

Az Eötvös József-émlékérem kitüntetés díjazott fokozatai: bronz, ezüst, arany, vas.

Az Eötvös József-émlékplakett kitüntetését önkormányzatok és szakszervezeti kollektívák kapják 2000-tól kezdődően. Az elismerés mindig példát ad a jó teljesítményre. Ezért fontos, hogy környezetünkben ezen közösségek tevékenységére is figyeljünk, és ne feledkezzünk meg a felterjesztésekről! Bár ez a kitüntetési forma csak *erkölcsi* elismerés, mégis jelentős ösztönző szerepet játszik a közösségek további eredményes munkájában.

Eötvös József-émlékplakett kitüntetésben részesíthetők:

- önkormányzatok, nevelési-oktatási intézmények fenntartói;

- PSZ-szervezetek, testületek, nevelési-oktatási intézmények, kulturális és sportegyesületek.

E szabályzat elsősorban a fenti kitüntetések adományozásával kapcsolatos elvi és gyakorlati kérdéseket rendez. Ehhez kapcsolódóan helyi, területi elismerési formák (rendszeres vagy alkalmi) létesítése is lehetséges. Ennek szabályozását, valamint a kitüntetések felterjesztésének, odaítélésének módját a megfelelő szintű SZMSZ-ben kell rögzíteni.

II. Általános elvek

1. A kitüntetésben részesítés célja a pedagógus-szakszervezeti mozgalomban is az átlagon felüli teljesítmény, a folyamatosan végzett kimagasló színvonalú mozgalmi munka elismerése és további ösztönzése.

A kitüntetendők, az elismerésre javasoltak kiválasztása olyan szakszervezeti tisztségviselők, aktivisták, közösségek köréből

történjék, akik céljaink elérésében jelentős érdemeket szereztek, akik eredményes, környezetük által is elismert tevékenységet folytatnak.

Javasolni lehet továbbá állami (önkormányzati) és más társadalmi szervek olyan képviselőit is, akik jelentősen és tartósan segítik szakszervezetünk tevékenységét.

2. *Az Eötvös József-émlékérem* adományozásánál törekedni kell arra, hogy a tisztségviselők minden rétege létszámarányának megfelelően részesüljön kitüntetésben.

Az odaítélésnél a fokozatosság elvét általában érvényre kell juttatni, bár azonos fokozatú kitüntetés ugyanaz a személy többször is kaphat, de 4-5 éven belül csak rendkívül indokolt esetben részesülhet.

Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a hosszú időn át végzett eredményes mozgalmi munka után leköszönő tisztségviselőkre, aktivistákra kitüntetésére, megbecsülésére, munkásságuk méltatására. A fokozatosság elvét betartva, leginkább ilyen személyek kaphatják meg a vas fokozatú elismerést.

3. A PSZ különböző szintű szervezeteinek kitüntetési gyakorlatában törekedni kell arra, hogy a mozgalomban kiemelkedően eredményesen dolgozó tisztségviselők 5-10 éves mozgalmi munka után az Eötvös József-émlékérem bronz fokozat, 10-15 év után ezüst fokozat, 15-20 év után arany fokozat kitüntetésben részesülhessenek. Vas fokozattal a legalább 25 éves tisztségviselői múlttal rendelkező személyek tüntethetők ki, elsősorban a tisztségről való leköszönésük alkalmából.

4. *Eötvös József-émlékplakett* önkormányzatoknak, nevelési-oktatási intézmények fenntartóinak.

A felterjesztés és az odaítélés szempontjai:

- a közoktatás feladatellátási kötelezettségének megszervezése, helyi igényeknek való megfelelése,

- a szükséges költségvetési források biztosítása, zavartalan intézményfinanszírozás,

- a fenntartói-szakmai irányítás színvonala,

- az intézményvezetői kinevezéseknél a nevelőtestület véleményének figyelembevétele,

- korrekt jogalkalmazás, törvényi előírások maximális betartása,

- a helyi érdekegyeztetés folyamatos működtetése, a munkavállalói érdekek lehető legteljesebb figyelembevétele,

- a nevelési-oktatási intézmények eredményes működésének, megfelelő személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása,

- a nevelési-oktatási intézményekben dolgozók élet- és munkakörülményeinek helyi intézkedéssel való javítása (pl. lakástá-

mogatás, helyi pótlék, nyugdíjpénztári támogatás stb.).

5. *Eötvös József-émlékplakett* PSZ-szervezeteknek, nevelési-oktatási intézményeknek, kulturális és sportegyesületeknek.

A felterjesztés és az odaítélés szempontjai:

- PSZ-szervezet, -testület esetében a szakszervezeti feladatok (érdekképviselet, tagszervezés, utánpótlás-nevelés, képzés stb.) eredményes ellátása, amennyiben az érdekeltségi területen a szervezethez eléri vagy meghaladja a 60%-ot;

- nevelési-oktatási intézményeknek jubileumi évfordulók, egyéb jelentős ünnepség alkalmából, ha az intézményben eredményesen dolgozó PSZ-alapszervezet működik, amelynek kellő befolyása van az intézmény kollektívájára, s a szervezethez eléri vagy meghaladja a 60%-ot;

- kórusok, klubok, egyesületek, más szervezetek a PSZ sikeres tevékenységéhez való hozzájárulás, tartósan eredményes együttműködés esetében kaphatják meg az emléklakettet.

6. El kell érni, hogy a Pedagógusok Szakszervezete rendelkezésére álló kitüntetési (elismerési) lehetőségek száma (aránya) a jövőben úgy alakuljon, hogy a lelkiismeretesen és eredményesen dolgozó tisztségviselők, intézményfenntartók, PSZ-szervezetek megfelelő számban juthassanak munkájuknak és teljesítményüknek megfelelő szintű kitüntetéshez (elismeréshez). A kellő számban rendelkezésre álló kitüntetések mellett ennek feltétele, hogy a közvetlen felsőbb, illetve partner szakszervezeti szerv kísérelje figyelemmel a tisztségviselők munkáját, életútját, a közösségek tevékenységét, tartsa számon és tervezze kitüntetésüket, elismerésüket.

7. A kitüntetési lehetőségeket, a pedagógusként is kiemelkedő munkát végző társadalmi tisztségviselők esetében, állami, önkormányzati, alapítványi kitüntetés kezdeményezésével kell növelni.

Megjegyzés: A művelődési és közoktatási miniszter által adományozható művészeti és oktatási szakmai díjakat a többször módosított 24/1999.(VI. 25) OM rendelet szabályozza. Az ágazati kitüntetésekről készített összeállítást lásd a mellékletben.

III. A kitüntetési gyakorlat szabályai

1. Éves központi keretszámok

Megnevezés (központi keret): Eötvös József-émlékérem vas fokozat (5)*, Eötvös József-émlékérem arany fokozat (15), Eötvös József-émlékérem ezüst fokozat (30), Eötvös József-émlékérem bronz fokozat (30), Eötvös József-émlékplakett önkormányzatoknak (3-5), Eötvös József-émlékplakett PSZ-szervezeteknek (5-7).

* A vas fokozat keretszáma az elnökség döntése alapján szükség szerint emelhető.

A központi keretben kiosztásra kerülő érme, plakettek előállításának és pénzjutalmának költségeit a központi költségvetés fedezi.

2. A PSZ területi szervezetei az éves kiírásoknak megfelelően saját költségre *Eötvös József-emlékérem* arany-, ezüst- és bronz fokozat kitüntetésekkel igényelhetnek. Ezek átadásáról saját hatáskörben intézkednek.

Az emlékérem vas fokozatának és a plaketteknek csak központi kerete van.

3. Az *Eötvös József-emlékérmeket* ünnepélyes keretek között, lehetőleg PSZ-rendezvényen kell átadni, elsősorban

- a pedagógusok napjához (június első hetéhez),

- szakszervezeti eseményekhez,
- születési évfordulókhöz,
- tisztségviselői munka értékeléséhez, a tisztségről való leköszönéshez kapcsolódva.

A központi keret kitüntéseit a területi PSZ-szervezetek felterjesztése, javaslata alapján a PSZ elnöke és alelnökei ítélik oda. A területi keret felhasználásáról a PSZ-alapszervezetek és a települési szervezetek javaslata alapján a területi PSZ-szervezet intézőbizottsága (operatív testülete) dönt.

4. Az önkormányzatok *Eötvös József-*

emléklakett kitüntetésre való felterjesztésének határideje: minden év április 30.

Átadás időpontja: a pedagógusok napjához, a tanév végéhez kapcsolódóan.

A PSZ-szervezetek *Eötvös József-emléklakett* kitüntetésre való felterjesztésének határideje: minden év október 30.

Átadás időpontja: a magyar közoktatás napjához (november 22.), illetve karácsonyhoz, a naptári év végéhez, valamint jubileumi évfordulóhoz, helyi ünnepséghez kapcsolódóan.

E kitüntetések a területi PSZ-szervezetek felterjesztése alapján 5 tagú bizottság (elnök, alelnökök, két elnökségi tag) ítéli oda.

5. A kitüntetésekhez járó pénzjutalmak: *Eötvös József-emlékérem* vas fokozat (25.000 Ft), arany fokozat (20.000 Ft), ezüst fokozat (15.000 Ft), bronz fokozat (10.000 Ft)

Eötvös József-emléklakett: pénzjutalom nélküli erkölcsi elismerés

A pénzjutalom forrását az adományozó szervezet biztosítja.

6. A kitüntetettek megbecsüléséről, nevének nyilvánosságra hozásáról az érintett szakszervezeti testületben és a munkahelyen, megfelelő módon gondoskodni kell. Ez a kitüntetés eredeti javaslattevőjének és a dön-

téshozó testületnek a feladata. Az *Eötvös József-emlékéremmel* kitüntetettek nevét - a szakszervezeti tisztség megjelölésével - az átadást követően a Pedagógusok Lapjában kell megjelentetni. Az adatok beküldéséről az átadó szervezetnek kell gondoskodnia. A kitüntetettekről az adományozó szervezet nyilvántartást vezet. Az *Eötvös József-emléklakettel* kitüntetett fenntartókat, közösségeket tevékenységük bemutatásával, méltatásával kell a Pedagógusok Lapjában közzétenni.

7. A pedagógusképző intézmények által adományozott arany, gyémánt, vas és rubin diplomákkal együtt kerül átadásra az ezekhez kapcsolt szakszervezeti díszjelvény és emléklap. E kitüntető díszjelvényt lehetőleg az illetékes felsőoktatási intézménnyel közösen, vagy helyben szervezett rendezvényen a diplomával együtt - ünnepélyes keretek között - az érintett PSZ-szervezetek vezetői adják át. A színes diplomákhoz adott díszjelvény és a PSZ-emléklap formájáról, tartalmáról, igénylésének rendjéről, költségviseléséről külön döntés rendelkezik.

8. A Pedagógusok Szakszervezete Országos Vezetősége a kiemelkedő évfordulókra, találkozókra, egyéb alkalmakra - külön döntés alapján - érmet, plakettet, oklevelet, emléklapot, jelvényt stb. alapíthat.

Melléklet

Kitüntetések, szakmai elismerések az oktatási ágazatban

A köztársasági elnök által adományozható kitüntetések

1. *Március 15. - Kossuth-díj* kb. 15 fő;
Széchenyi-díj kb. 15 fő.

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: az adományozást megelőző év október 20.

2. *Március 15. és augusztus 20. – Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztje; Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal; Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje; Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje; Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje; Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt; Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt; Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt.*

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: október 20., illetve május 31.

Az oktatási miniszter által adományozható elismerések

1. *Január 22., a Magyar Kultúra Napja – Szent-Györgyi Albert-díj* (felsőoktatás) 15 fő;
Apáczai Csere János-díj (alap-, közép-, szak-

és felsőoktatás, valamint tudományos munka) 20 fő – ebből 10 fő közoktatás, 10 fő felsőoktatás; *Kiss Árpád-díj* (oktatáskutatóknak) 5 fő; *Németh László-díj* (tanároknak) 15 fő; *Karácsony Sándor-díj* (tanítóknak) 10 fő; *Brunsvik Teréz-díj* (óvodapedagógusoknak) 7 fő – ebből 2 fő felsőoktatás; *Éltes Mátyás-díj* (gyógyopedagógusoknak) 5 fő.

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: az adományozást megelőző év november 20.

2. *Június 1., Pedagógusnap – Eötvös József-díj* 4 fő; *Tessedik Sámuel-díj* (kollégiumi tanárok) 5 fő; *Magyar Felsőoktatásért Emléklakett* (felsőoktatás) 60 fő; *Arany Katedra Emléklakett* (alap-, közép-, szakoktatás) 100 fő.

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: március 31.

3. *Augusztus 20. – Trefort Ágoston-díj* (minisztériumi, önkormányzati, intézményi nem oktatók) 15 fő; *Minisztériumi Elismerés* (minisztériumi dolgozók) 15 fő.

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: május 31.

4. *Tanévnyitó – Kármán Tódor-díj* (oktatást segítők, szponzorálók) 5 fő.

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: az adományozást megelőzően 3 hónappal.

5. *Folyamatos – Pedagógus Szolgálati Emlékérem* (25 éves pedagóguspályával rendelkező, nyugállományba vonuló pedagógusoknak, alap-, közép-, szak- és felsőoktatás); *Oktatási Miniszter Elismerő Oklevele* (kimagasló teljesítmény, évfordulók).

Felterjesztés helye: Oktatási Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Hivatal kitüntetési referatúra.

Határidő: az adományozást megelőzően 3 hónappal.

Prima Primissima-díj - a magyar oktatás és köznevelés kategóriában 1 fő

Felterjesztés helye: Demján Sándor Alapítvány.

Határidő: július 30.

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE (PSZ)

Az oktatási ágazatban dolgozók országos és európai uniós hatáskörű, reprezentatív érdekvédelmi szervezete.
Demokratikus működés, szolidaritás, munkavállalói érdekek képviselése, érvényesítése, széles körű szolgáltatások, segítség a rászorulóknak.